

„A-i ajuta pe copiii noștri să navigheze prin apele unei culturi înrobite de sex și ale unei moralități confuze poate părea o sarcină copleșitoare. Pentru generația tânără, care se confruntă cu un potop de mesaje nebiblice despre sexualitate, dr. Beth Robinson și dr. Latayne Scott au pregătit un manual complex, menit să îi ajute pe părinți să le transmită copiilor lor perspectiva divină în ce privește sexul.”

Jim Daly, președinte la Focus on the Family

„Directă, sinceră, captivantă. Mesajul acestei cărți răsună până în adâncul inimii și oferă răspunsuri semnificative la întrebări importante. Autoarele nu ne «vorbesc de sus». Simt o încredere proaspătă și delicată între autoare și cititor. Mulțumesc pentru această resursă!”

Chris Fabry, autor și gazdă a emisiunii *Chris Fabry Live*

„Într-o cultură care se schimbă rapid, un răspuns teologic cu privire la sexualitate, înrădăcinat și deslușit este din ce în ce mai necesar. Dr. Robinson și dr. Scott le oferă părinților o bază sinceră, documentată și practică pentru aceste discuții critice cu copiii noștri. Această carte ar trebui să fie o lectură recomandată pentru părinți și pentru cei ce lucrează cu tinerii!”

Dr. Steven Bonner, Prodecan la College of Bible and Ministry;
președinte, Undergraduate Bible;
profesor asociat de Misiune Creștină, Lipscom University

„Ca părinte, abia aștept să îi învăț pe copiii mei lucruri esențiale despre viață! Cum să meargă pe bicicletă, să fiarbă un ou, să tundă iarba. Dar cum să vorbesc cu ei despre sex? Pe mine nu m-a învățat nimeni. Nici părinții mei nu au vorbit cu mine despre sex. În plus, lumea în care am crescut nu seamănă cu cea de azi. De aceea îmi place foarte mult cartea scrisă de Beth Robinson și Latayne Scott *Cum să vorbești cu adolescenții despre sexualitate*. Această carte e plină de exemple luate din viața reală și din ședințe

individuale de consiliere. Sunt prezentate sugestii practice și din înțelepciunea creștină. Prezenta lucrare îi va pregăti pe părinți să poarte, cu calm și răbdare, documentat și fără anxietate, discuții cu copiii lor despre sex.”

Sam Chan, City Bible Forum, Australia,
autor al cărții *How to Talk about Jesus (Without Being That Guy)*

„Sfaturi și informații excelente și practice cu privire la o perspectivă deosebit de importantă pentru maturizarea adolescenților și pentru părinții lor. Robinson și Scott folosesc exemple din viața reală pentru a ne ajuta nu numai să vedem nevoia, ci și pentru a ne convinge că putem fi informați și că putem ajuta. Exemplele de limbaj care ne sunt sugerate în diverse situații și discuții cu adolescenții justifică prețul cărții. O lectură ușoară și organizată.”

Dr. Dudley Chancey, profesor,
Oklahoma Christian University

„Știu bine cât de periculoasă poate fi capcana tentației sexuale. Nu e de mirare că Pavel ne spune: «Fugi de poftele tinereții». În cartea lor, *Cum să vorbești cu adolescenții despre sexualitate*, Beth Robinson și Latayne Scott vorbesc foarte concret despre cum să discutați cu adolescenții voștri despre subiecte actuale și importante. Ele descriu situații reale de viață și oferă sfaturi practice despre cum și ce să faci. Au experiență și oferă multe resurse pentru studiu aprofundat. Îmi place zelul cu care susțin frumusețea legată de intenția primordială creată de Dumnezeu privitoare la sex. Cartea abundă în sfaturi extraordinare și cuprinde multe exemple despre cum să începeți o discuție cu adolescentul vostru. Părinte, bunic, pastor de tineret sau pastor principal, aceasta este cartea care vă ajută să vă pregătiți pentru acest subiect important.”

Kent Dickerson, autor al cărții *Remade:
A preacher Finds Victory Over Porn and Complaint*

„Această carte este o lectură obligatorie pentru părinții zilelor noastre! Subiectele sunt abordate și dintr-o perspectivă și biblică. *Cum să vorbești cu adolescenții despre sexualitate* le va oferi sprijin părinților și adolescenților în discuții practice, aplicabile în viața reală. Eu deja am solicitat trei exemplare pentru copiii mei—chiar și nepoții mei au nevoie de a o citi.”

Chris Hatchett, pastor la The Hills Church,
în cadrul Southlake Campus

„*Cum să vorbești cu adolescenții despre sexualitate* este o resursă practică atât pentru părinți, cât și pentru cei ce lucrează cu tinerii. Autoarele nu abordează sexualitatea pe ocolite, ci ele străbat împreună cu cititorul subiecte grele și îi oferă acestuia sugestii practice despre cum să navigheze prin apele discuțiilor dificile. Această carte este o resursă necesară.”

Dr. David Wayne Frazee, James “Buddy” Davidson
Președinte onorific al lucrării cu tinerii,
Lubbock Christian University

„Nu reușesc să recomand suficient această lucrare excepțională, având în vedere că etica sexuală este, fără îndoială, un subiect care va influența în mod serios generația următoare. Informația cuprinsă între aceste pagini schimbă total rolul pe care ni-l asumăm de a răspunde la întrebări dificile, care frământă inimile și mințile celor tineri.”

Melissa Pellew, director local și mentor
la organizația Ratio Christi College Prep

„Această carte m-a surprins. M-am așteptat la platitudini. În schimb, am dat de o abordare serioasă a discuțiilor complicate despre sex cu adolescenții zilelor noastre, care sunt numeroase și neașteptat de greu de demontat. Felicitări autoarelor pentru o sarcină îndeplinită cu excelență. A-l pune pe Dumnezeu din nou în ecuație este singura abordare rezonabilă.”

Patti Rokus, autoare

„Tatălui meu, binecuvântat fie, i-ar fi fost de mare folos să fi citit această carte înainte să aibă cu mine «apăsătoarea discuție». Pentru părinții care încearcă să navigheze prin apele învolburate ale lumii sexuale actuale, această carte oferă crâmpoie din «discuția» cu un alt Tată—Cel Care ne-a înzestrat cu sex și ne-a învățat cu dragoste ce să facem.”

F. LaGard Smith, redactor și narator la The Daily Bible

„Această carte vă va pregăti să abordați aspecte vitale ale unor subiecte grele cu adolescenții din viața voastră. Beth vă oferă zeci de unelte practice și studii actuale care vă ajută să abordați sexualitatea dintr-o perspectivă documentată și înțelegătoare. Beth Robinson este cea mai potrivită persoană pentru „a scrie” această carte, de vreme ce și-a devotat viața creșterii și pregătirii adolescenților pentru ca ei să-și trăiască viața pentru Cristos.”

Walter Surdacki, DMin, profesor pentru lucrarea cu tinerii,
Lipscomb University

cum să
vorbești

cu
adolescenții

despre
sexualitate

Discuții critice despre rețele sociale,
identitate de gen, atracția pentru același sex,
pornografie, puritate, curtare etc.

Dr. **BETH ROBINSON** și
Dr. **LATAYNE C. SCOTT**

ORADEA
2021

Originally published in English under the title: *Talking with Teens about Sexuality*

Copyright © 2021 by Beth Robinson and Latayne C. Scott

Published by Bethany House Publishers, a division of Baker Publishing Group, Grand Rapids, Michigan, 49516, U.S.A.

All rights reserved.

Drepturile de autor pentru ediția în limba română:

© 2021 Life Publishers International

Springfield, Missouri, SUA

și Life Publishers Romania

Str. Ioan Corneli nr. 4, Oradea, Bihor

Tel. 0359 177 636; 0771 746 787

E-mail: edituralife@gmail.com; website: www.liferomania.ro

Toate drepturile rezervate.

Nicio parte a acestei publicații nu poate fi reprodusă, copiată sau transmisă prin orice fel de mijloace – electronice, mecanice, fotocopiere, înregistrare, sau oricare altul – cu excepția unor citate scurte incluse în articole de critică sau recenzii tipărite, fără permisiunea prealabilă a editurii.

Dacă nu există alte precizări, citatele biblice sunt luate din Sfânta Scriptură, traducerea NTR și traducerea Dumitru Cornilescu.

Traducerea: *Narcisa Țiulete*

Editarea: *Remus Burcă*

Tehnoredactarea: *Daniel Ardelean*

Coperta: *Georgian Rădulescu*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ROBINSON, BETH

Cum să vorbești cu tinerii despre sexualitate : discuții critice despre rețele sociale, identitate de gen, atracția pentru același sex, pornografie, puritate, curtare etc / dr. în educație Beth Robinson și dr. Latayne C. Scott. - Oradea : Life Publishers, 2021

ISBN 978-606-8915-26-5

I. Scott, Latayne C.

61

Romanian Edition.

Printed in Romania.

Păzește-ți inima mai mult decât orice, căci din ea
ies izvoarele vieții!

Proverbe 4:23

Latayne dedică această carte nepoților ei scumpi.

Beth dedică această carte copiilor de la care continuă să învețe: Lana, Gerrit și Dawson. Ei sunt sursa ei de inspirație și de motivație.

Cuprins

1. Trezirea la realitate 11
2. Planul lui Dumnezeu pentru sex 21
3. Ce se întâmplă în procesul dezvoltării? 31
4. Cum se raportează adolescenții la alții 43
5. Vrei să vorbesc despre S-E-X? 57
6. Intimitate și limite 69
7. Înțelegerea relațiilor 87
8. Abuzul sexual și violența 99
9. Rețelele sociale și tehnologia 113
10. Iată ce crede creierul adolescentului tău despre
pornografie 125
11. Sexualitate dezorientată 137
12. Înțelegerea problemelor legate de gen 157
13. Neplanificat și neașteptat 171
14. Menținerea echilibrului 185
- Resurse recomandate 197
- Note 199

Trezirea la realitate

Semestrul trecut, am plecat de la cursul de psihologie pe care îl predau la anul I de facultate, nevoită să mă opresc o clipă și să cuget la ceea ce *ei* m-au învățat „pe mine”. M-au buimăcit.

– Ce trebuie să știe părinții despre adolescenți și sex? i-am întrebat eu.

Răspunsul lor la unison a fost:

– Totul. Nu au habar de nimic.

Stați așa. Noi am făcut sex. Așa am făcut copiii. Știm totul despre copii fiindcă ne amintim cum ne-au pus pe jar.

Suntem meseriași. Știm totul despre mișcarea #MeToo¹, hărțuirea sexuală la locul de muncă, știm pe dinafară regulamentul intern de la Resurse Umane. Ne descurcăm.

De fapt, nu prea. Copiii zilelor noastre, care încheie perioada adolescenței, susțin că nu avem habar cât de înrobite de sex este lumea lor. Și cât de inutile sunt intervențiile noastre în încercarea de a-i ajuta să navigheze prin aceste ape.

De ce susțin ei că nu avem habar?

De obicei, părinții gândesc deseori că educația sexuală individualizată pentru copiii lor are loc *o dată și bine*. Avem „discuția” cu ei, îi trimitem la un curs, le dăm o carte și apoi ne temem/sperăm că ne vor pune mai multe întrebări. Dar, de obicei acestea nu mai vin. Vor discuții libere, zi de zi despre

¹ Mișcarea Me Too (sau #MeToo) militează împotriva abuzului și a hărțuirii sexuale (n.tr.).

acest subiect. Dacă li se pare prea ciudat, un articol de pe Wikipedia nu le va critica curiozitatea.

Limitele de azi îi bulversează pe copii. Înțeleg că oamenii au probleme și își pot pierde slujbele sau celebritatea din cauza problemelor #MeToo, dar unii tineri de gen masculin sunt, pe bună dreptate, tulburați și buimaci cu privire la limitele pe care nu le pot încălca, fiindcă riscă închisoarea. Fetele se uită la videoclipuri și au convingerea că a fi sexy și puternică, n-ar avea de-a face nimic cu a deveni victimă în realitate.

- Și pe noi ne-a buimăcit povestea legată de angajamentul privind puritatea și de a nu ieși la întâlniri de curtare. E adevărat, ea oferă niște limite clare, dar până și promotorii ei admit acum că garantarea unei relații sexuale grozave pentru cei ce așteaptă până la căsătorie e zdrobită de realitatea vieții multor proaspăt căsătoriți care nu au o perspectivă sănătoasă cu privire la sinergia dintre sexualitate și spiritualitate. (Poftim? Nu știi că există o sinergie? Citește mai departe!)
- Până nu demult, discuțiile despre sex cu adolescenții implicau genurile pereche—masculin și feminin. Acum, homosexualitatea și întregul ei spectru de comportamente, inclusiv omnisexualitatea (atracția sexuală față de persoane de orice gen și orientare) au tulburat apele pentru adolescenți și chiar pentru părinții acestora.
- Copiii nu au idee că tu știi despre toate acestea, prin urmare presupun că tu nu știi. Fiindcă nu vorbești cu ei despre acestea.

O corelare cu realitatea

Adolescenții de azi s-au născut înconjurați de tehnologie. Nu îi interesează că le subminează viața. Să nu fii surprins că 95% dintre adolescenți au acces la un smartphone, 45%

mărturisesc că sunt online *aproape constant*, iar 90% susțin că se joacă jocuri video¹.

Ce îi învață toată această realitate virtuală?

- Canalele de divertisment și rețelele sociale susțin că e normal ca persoanele necăsătorite să aibă relații sexuale ocazionale, fără obligații. Pentru tineri, e un semn că au crescut, asemănător cu obținerea carnetului de șofer. (Noi, părinții, le spunem să prevină accidentele neurcând băuți la volan; tot noi le spunem să se protejeze de sarcină și boli, implicându-se astfel ideea că un comportament activ sexual al adolescenților *apare* asemeni dreptului de a șofa.)
- Aproape tot ce îi înconjoară le transmite că e bine să exploreze sexul în manieră homosexuală și că identitatea de gen autentică este cea pe care o declară o persoană (chiar și un copil mic).
- Sexul nu are nimic de-a face cu sacral. Adolescenții nu sunt uimiți de sex—dacă nu e ceva *josnic și murdar*, este, de fapt, ceva banal.
- Fii gata pentru diversitate—ca de exemplu atunci când iubitul tău își dorește sex anal, după cum susține un articol din *Teen Vogue* dedicat tinerelor femei².

Dar aici este reala surpriză

Dacă adolescenții nu știu cum să navigheze prin apele misterioase ale practicilor sexuale, sunt cu atât mai nesiguri cu privire la relațiile reale și durabile. Surprinzător, în timp ce părinții încearcă să înțeleagă cum să îi împiedice pe copii să aibă relații sexuale prea timpuriu sau cu persoane nepotrivite, tinerii de azi se ascund în mai puțin riscanta lume fantastică, a tehnologiei.

Ascultați, părinți! *Ei nu fac mai mult sex, ci mai puțin*. Un studiu întreprins în 2015 de Centers for Disease Control

(Centrul de Control al Bolilor, CDC) a descoperit că 60% dintre elevii de liceu nu făcuseră sex înainte de absolvirea liceului³. După cum vom vedea în capitolele ulterioare, mulți tineri sunt speriați de moarte de intimitate în orice formă ar fi ea. Știu foarte multe despre sex, dar nu se mai angajează la fel de mult ca în trecut în relații sexuale.

Am întrebat și studenți din primul an de facultate despre valori creștine și sexualitate. Deși cei mai mulți sunt de acord că homosexualitatea e ceva greșit, nu sunt hotărâți dacă inclinațiile homosexuale sunt ceva rău sau doar comportamentele homosexuale în sine. Le prezint scenariul în care doi homosexuali necăsătoriți, activi sexual, vor să vină la biserica lor. Studenții susțin că cineva ar trebui să îi învețe pe cei doi versetele biblice care vorbesc despre homosexualitate. Dacă nu acceptă acele învățături și nu își schimbă comportamentul, atunci e clar că ei nu cred Biblia și că nu ar trebui să meargă la biserica aceea.

Apoi le ofer un scenariu similar, în care cuplul e heterosexual, dar unul dintre ei are o relație extraconjugală. Studenții îmi spun că liderii bisericii ar trebui să le prezinte versetele despre adulter, dar, de obicei, reacțiile studenților de respingere a cuplului nu sunt la fel de puternice ca în cazul cuplurilor homosexuale. În cazul cuplurilor heterosexuale, de obicei, studenții răspund că liderii bisericii ar trebui să îi consilieze pe cei doi și să îi ajute să își onoreze legămintele.

Aceasta îi ajută pe studenți să recunoască că reacția noastră la situațiile sexuale nu e numai biblică; e influențată și de convingerile sau cultura familiei noastre. Nu putem da vina pe ele. Cei mai mulți nici nu prea știm care sunt limitele și definițiile clare. Testează-te singur în lumina acestor scenarii.

Treci pe la camera de cămin a fiului tău pentru a-i lăsa niște cumpărături. La ușă răspunde colegul lui de cameră, în chiloți. Pe canapea vezi un tânăr îmbrăcat sumar. Îți spun că fiul tău vine mai târziu. Te prezinți și lași cumpărăturile.

- Ce ai vrea să facă fiul tău?
- Dar dacă fiul te asigură că cei doi sunt într-o relație monogamă, fidelă?
- Ți-ai schimba impresia dacă colega de cameră a fiului tău ar fi fată?
- Ar fi fost diferit dacă ar fi fost camera fiicei tale?
- Dacă ai găsi aceeași situație la tine acasă, în cazul în care te-ai duce acasă pe neașteptate?
- Dacă fiul sau fiica ta ar avea 13 ani? Dar 16?

Un prieten al fiului tău zăbovește după o petrecere avută la tine acasă cu cei de la biserică.

– Trebuie să vorbesc cu tine, îți spune el. Știu că ți se va părea ciudat, dar simt că sunt o fată captivă în trupul unui băiat. Nu știu ce să fac și nici cu cine să vorbesc.

- Ce i-ai spune acestui adolescent?
- Mărturisirea lui ți-ar schimba părerea despre el? Dar despre prietenia fiului tău cu el?
- Ce i-ai spune ca să îl ajuți?

Vin niște rude în vizită. L-ai rugat pe fiul tău să își facă ordine în cameră, pentru ca sora ta și soțul ei să poată dormi acolo. Ești dezamăgit că încă e dezordine în camera lui. În timp ce faci ordine pe biroul fiului tău, atingi mouse-ul și pe monitor apare o imagine pornografică.

- Ce te aștepti să facă fiul tău?
- Cum va schimba acest lucru comunicarea cu fiul tău?
- Ai reacționa altfel dacă ar fi camera fiicei tale?

Ah! Nu e așa ușor. Ce anume te-a tulburat? Ce ți s-a părut de-a dreptul insuportabil? Ba mai mult, va fi nemulțumirea ta o barieră în calea discutării acestor situații absolut posibile cu adolescentul tău?